

3. Співробітництво в рамках Співдружності незалежних держав

Україна як одна із засновниць Співдружності незалежних держав розвиває співробітництво з країнами - учасницями СНД відповідно до положень Угоди про Співдружність незалежних держав із Застереженнями до неї, зробленими Верховною Радою України.

Участь України в СНД відкриває можливість для вирішення на міжнародно-правових засадах питань, пов'язаних з правонаступництвом колишнього СРСР, є вагомим чинником стабілізації міжнародного становища України і забезпечення її політичної безпеки.

4. ООН та універсальні міжнародні організації

Участь України у всесвітніх міжнародних організаціях створює реальні можливості для взаємодії практично з усіма державами світу в рамках багатосторонньої дипломатії. Членство в них доповнює і розширює двосторонні та регіональні механізми забезпечення фундаментальних національних інтересів України, відкриваючи доступ до світового досвіду, інформації, статистики, експертних послуг, джерел технічної та фінансової допомоги. Всесвітні міжнародні організації сприяють підвищенню ролі і впливу Української держави в світі. Через членство в них Україна бере участь у формуванні архітектури світового правопорядку, вирішує проблеми гарантій своєї національної безпеки.

Пріоритетним напрямом діяльності України у всесвітніх міжнародних організаціях є активна участь в ООН та її спеціалізованих установах.

Список використаної літератури:

1. Зовнішня політика України: реалії та перспективи (виступ Удовенка Г., 13 грудня 1995 р.) // Політика і час. - 1996. - N1. - С. 9.
2. Кравчук Л. Нова Україна в новій Європі // Політика і час. - N2. -1993. - С. 4.
3. Лещенко Л., Пащук В. На вістрі великої політики // Політика і час. - 1993. - N8. - С. 19.
4. Литвин В. Зовнішня політика України: від адаптації до конкретних дій // Віче. - 1993. - N3. - С. 59.
5. Маркус В. Атрибут самостійної держави. Зовнішня політика сучасної України: деякі принципи та актуальні проблеми // Політика і час. - 1993. - N2. - С. 49.
6. Осадчук Б. Солом'яний вогонь ідей і швидкий попіл забуття. Укр. Зовнішня політика. Погляд з-за кордону // Час-тайм. - 17 січня. - С. 8.
7. Пирожков С. Бажані орієнтири і реальні можливості // Політика і час. - 1994. - N5. - С. 22.
8. Стан і перспективи української зовнішньої політики (виступ Кучми Л. 15 липня 1996 р.) // Політика і час. - 1996. - N8. - С. 3.
9. Султанівський П. Для нас це аж ніяк не шляхопровід (китайська складова української зовнішньої політики) // Політика і час. - 1996. - N11. - С.32.

Шевчук Ю. А.

ДЕРЖАВНИЙ УСТРІЙ НІМЕЧЧИНИ

У статті на основі аналізу законодавчих актів досліджуються особливості державного устрою Німеччини.

Ключові слова: Федеративна держава, Парламентська республіка, Федеральний президент, Канцлер, Федеральний уряд, Бундестаг, Бундесрат, Конституція.

Актуальність теми статті: визначається у зростанні ролі впливу Німеччини на світові рішення, як держави «великої сімки».

Мета даної статті: дослідження особливостей державного устрою Німеччини.

Питання державного устрою Німеччини знайшли відображення у роботах дослідників Глазова О.В., Терехова Л.М., Попова Є.І., Абдурахманова І.В., Орлова Н.Є. та інші.

Німеччина (нім. *Deutschland*) - країна в Центральній Європі, демократична федеративна республіка. Офіційна назва - Федеративна Республіка Німеччина (нім. *Bundesrepublik Deutschland*). Скорочено - ФРН (BRD). Складається з 16 федеральних земель. Столиця і найбільше місто країни - Берлін. Член Європейського Союзу та НАТО. Країна з найбільшою кількістю населення і найбільшим рівнем економіки в Європейському союзі. Провідна політична сила на Європейському континенті, технологічний лідер в багатьох галузях. Після США, Німеччина є другим найпопулярнішим місцем міграції в світі.

Згідно конституції з Частини 2, статті 20 «Федеративна республіка Німеччини являється демократичною та соціальною федеративною державою» (*Die Bundesrepublik Deutschland ist ein demokratischer und sozialer Bundesstaat*) [1, с.7]

Союзна держава - форма державного устрою, за якої кілька держав створюють одну союзну державу. Держави, що входять до Ф., зберігаючи самостійність, створюють єдині союзні (федеральні) державні органи, єдине союзне громадянство, єдину союзну (федеральну) армію.

Союзні закони обов'язкові до виконання на всій території федерації [3, с 570].

Федеральний президент (Бундеспрезидент) – являється головою держави, але реально великою є роль саме Федерального канцлера. До його повноважень належать: представлення кандидатури канцлера на затвердження бундестагу; розпуск нижньої палати парламенту за пропозицією канцлера у випадку, якщо він програє голосування по вотуму довір'я; призначення вищого офіцерського складу збройних сил, хоча командує ними міністр оборони; помилування осуджених злочинців [2]. Бундеспрезидент обирається лише на один або два послідовних п'ятирічних терміни. Він обирається Федеральними зборами (*Bundesversammlung*), що спеціально скликаються головою бундестагу терміном на 5 років і складаються з депутатів бундестагу і такого ж числа членів, що обираються ландтагами (парламентами земель) [2]. У разі недієздатності або смерті повноваження президента здійснюються головою бундесрату.

Федеральний канцлер (Бундесканцлер) є головою виконавчої влади. Як правило ним стає лідер політичної партії, котра отримує найбільшу кількість голосів на загальнонаціональних виборах.

Повноваження: пропонує кандидатури членів кабінету міністрів для їх формального затвердження президентом країни; визначає основні напрямки внутрішньої і зовнішньої політики [2].

Для відставки уряду законодавчою владою повинна бути запропонована альтернативна кандидатура на пост канцлера, прийнятна для більшості парламентаріїв. Дане обмеження в Основному законі, назване "конструктивним вотумом недовір'я", має на меті підтримку політичної стабільності. Лише одного разу (у 1982) канцлер був зміщений таким чином [2].

Федеральний уряд складається з міністрів, які суміщають дві функції членів кабінету (як колегіального органу) і керівників міністерств. Уряд залишається при владі, лише поки він підтримується більшістю в бундестагу. Нарівні з міністерствами в структуру центральних органів виконавчої влади включені Відомство федерального канцлера (очолюється міністром за особливими дорученнями) і Відомство у справах преси й інформації (очолюється статс-секретарем), які підлегли безпосередньо федеральному канцлеру [2].

Федеральні міністри очолюють відповідні міністерства і керують їхньою роботою разом зі своїми заступниками - статс-секретарями (1-2 чиновника) і парламентськими статс-секретарями (1-2 депутати, які призначаються на допомогу міністру). Міністерства поділяються на відділи, підвідділи і реферати. При міністерствах можуть створюватися спеціалізовані федеральні відомства. Специфіка виконавчої влади: федеральні міністерства проводять урядову політику, як правило, не самостійно на всіх рівнях держструктури, а лише через аналогічні органи виконавчої влади земель ФРН і на місцях. Виключення складають міністерства іноземних справ, оборони, деякі підрозділи міністерств фінансів, транспорту, внутрішніх справ, у тій мірі, в якій конституція ФРН фіксує пряме виконання федерацією відповідних функцій [2].

Щодо законодавчої влади, ФРН являє собою двопалатний парламент що складається з:

- верхня (більш "слабка") палата - Бундесрат;
- нижня (більш "сильна") палата - Бундестаг.

У разі розбіжностей по законопроекті між бундестагом і бундесратом вони узгоджуються в об'єднаних комітетах (спільних комісіях) двох палат [2].

Оскільки земельні вибори не співпадають за часом із загальнонаціональними, розклад сил між політичними партіями у бундестагу і бундесраті може бути різним. Так, наприклад, християнські демократи - партія, що мала більшість в двох палатах протягом багатьох років - залишилися в бундесраті з 1991 у меншості по відношенню до соціал-демократів [2].

Бундестаг являє собою головну палату парламенту та обирається населенням на 4 роки. Згідно конституції частини 3, статті 39, п. 3 «Бундестаг визначає висновок і відновлення його засідань. Голова Бундестагу може скликати його раніше. Він зобов'язаний це зробити, якщо одна третина членів, Федеральний

президент або Федеральний канцлер цього не вимагають.» (Der Bundestag bestimmt den Schluß und den Wiederbeginn seiner Sitzungen. Der Präsident des Bundestages kann ihn früher einberufen. Er ist hierzu verpflichtet, wenn ein Drittel der Mitglieder, der Bundespräsident oder der Bundeskanzler es verlangen) [1, с. 11]

Бундесрат являє собою парламент кожної федеральної землі. Питання, що стосуються суверенних прав федеральних земель, особливо фінансові й адміністративні, звичайно є предметом дискусій і суперечок, і тому в середньому трохи більше половини всіх законопроектів проходить через верхню палату парламенту. Крім того, бундесрат має право винести негативний висновок по будь-якому із законопроектів, але лише дуже небагато з них не отримують схвалення у верхній палаті [2].

Згідно частини 4, статті 50 «Через Бундесрат, землі вносять свій вклад в законодавство і управління Федерації і в питаннях, що стосуються Європейського Союзу.» (Durch den Bundesrat wirken die Länder bei der Gesetzgebung und Verwaltung des Bundes und in Angelegenheiten der Europäischen Union mit.) [1, с.13]

Отже, розглянувши державний устрій Німеччини котрим керує Конституція від 23 травня 1949 року є прикладом гарного та міцного регулювання країни. Політична система Німеччини являє собою федеративне розділення на 16 федеративних земель, які виконують владні повноваження на місці, і кожна з яких має свій місцевий парламент – Бундесрат, що підпорядковуються верховному парламенту в Берліні – Бундестагу. Тому цю країну можна вважати одним із кращих лідерів Європи в ЄС.

Список використаної літератури:

1. Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland. – В., 2014. – 48 с.
2. Інтернет джерело: Державний устрій німеччини. / - режим доступу: ukrexport.gov.ua/ukr/z_info/ger/1128.html
3. Энциклопедический словарь в двух томах / Под ред. Б. А. Введенского, С. Р. Гершберга. т. 2. - М.: Советская энциклопедия, 1963. - с. 570.

Скакун М.

ПРІОРИТЕТИ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ ФРН

У статті досліджуються формування нової зовнішньополітичної стратегії об'єднаної Німеччини в умовах геополітичної трансформації європейського простору, європейська політика та позиція ФРН щодо розширення Європейського Союзу.

Ключові слова: розширення Європейського Союзу, Східна політика ФРН, європейська політика Німеччини, зовнішньополітична стратегія.

Німеччина справедливо вважається провідною країною Європейського Союзу, яка найбільш зацікавлена у поширенні та поглибленні європейських інтеграційних процесів. Не ставлячи перед собою амбітних глобальних цілей, Німеччина в останні десятиріччя зосереджується на суто європейських справах і має репутацію країни з домінуючим впливом на їх вирішення. Характер